

Warszawa, dnia 7 października 2014 r.

Poz. 1348

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia 6 października 2014 r.

w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) gatunki zwierząt:
  - a) objęte ochroną ścisłą, z wyszczególnieniem gatunków wymagających ochrony czynnej,
  - b) objęte ochroną częściową,
  - c) objęte ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane, oraz sposoby ich pozyskiwania,
  - d) wymagające ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania;
- 2) właściwe dla poszczególnych gatunków lub grup gatunków zwierząt zakazy i odstępstwa od zakazów;
- 3) sposoby ochrony gatunków, w tym wielkość stref ochrony.

§ 2. Gatunki, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. a, są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. Gatunki, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. b, są określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. Gatunki, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. c, oraz sposoby ich pozyskiwania są określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

§ 5. Gatunki, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. d, oraz wielkość stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania są określone w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

§ 6. 1. W stosunku do dziko występujących zwierząt, należących do gatunków objętych ochroną ścisłą lub częściową, o których mowa w lp. 1–476 i 478–589 w załączniku nr 1 oraz w lp. 1–202 w załączniku nr 2 do rozporządzenia, wprowadza się następujące zakazy:

- 1) umyślnego zabijania;
- 2) umyślnego okaleczania lub chwytania;
- 3) umyślnego niszczenia ich jaj lub form rozwojowych;
- 4) transportu;

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1267).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 628 i 842 oraz z 2014 r. poz. 805, 850, 926, 1002 i 1101.

- 5) chowu;
- 6) zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków;
- 7) niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania;
- 8) niszczenia, usuwania lub uszkodzania gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień;
- 9) umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień;
- 10) zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub darowizny okazów gatunków;
- 11) wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków;
- 12) umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca;
- 13) umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.

2. W stosunku do dziko występujących zwierząt, oznaczonych symbolem (1) w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia, wprowadza się dodatkowo zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia.

3. W stosunku do dziko występujących zwierząt, oznaczonych symbolem (2) w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia, wprowadza się dodatkowo zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących.

4. W stosunku do dziko występujących zwierząt, oznaczonych symbolem (3) w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia, wprowadza się dodatkowo zakaz fotografowania, filmowania lub obserwacji, mogących powodować ich płoszenie lub niepokojenie.

5. Zakazy, o których mowa w ust. 1 pkt 7–9 oraz w ust. 3, nie dotyczą gołębia miejskiego (*Columba livia forma urbana*), z wyłączeniem miejsc gniazdowania w trakcie obecności piskląt w gnieździe.

6. Zakaz, o którym mowa w ust. 3, w zakresie dotyczącym miejsc żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących nie dotyczy czapli siwej (*Ardea cinerea*) i kormorana (*Phalacrocorax carbo*) w obrębach hodowlanych ustanowionych zgodnie z przepisami o rybactwie śródlądowym.

§ 7. W stosunku do innych niż dziko występujące zwierząt, należących do gatunków objętych ochroną ścisłą oraz częściową, o których mowa w lp. 1–476, 478–495 i 497–589 w załączniku nr 1 oraz w lp. 1–92 i 95–202 w załączniku nr 2 do rozporządzenia, wprowadza się następujące zakazy:

- 1) umyślnego zabijania;
- 2) transportu;
- 3) chowu;
- 4) przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków;
- 5) zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub darowizny okazów gatunków;
- 6) wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków;
- 7) umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.

§ 8. 1. W stosunku do dziko występujących ptaków należących do gatunków, o których mowa w lp. 477 w załączniku nr 1 do rozporządzenia, wprowadza się następujące zakazy:

- 1) umyślnego zabijania;
- 2) umyślnego okaleczania lub chwytania;
- 3) umyślnego niszczenia ich jaj;
- 4) transportu;
- 5) zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków;

- 6) niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd;
- 7) zbywania, oferowania do sprzedaży lub wymiany okazów gatunków;
- 8) umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych.

2. W stosunku do dziko występujących zwierząt należących do gatunków, o których mowa w lp. 203 w załączniku nr 2 do rozporządzenia, wprowadza się następujące zakazy:

- 1) transportu;
- 2) przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków;
- 3) zbywania, oferowania do sprzedaży lub wymiany okazów gatunków.

§ 9. Wprowadza się następujące odstępstwa od zakazów:

- 1) zakaz usuwania gniazd, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 8 oraz w § 8 ust. 1 pkt 6, nie dotyczy usuwania od dnia 16 października do końca lutego gniazd z budek dla ptaków i ssaków;
- 2) zakaz usuwania gniazd, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 8 oraz w § 8 ust. 1 pkt 6, nie dotyczy usuwania od dnia 16 października do końca lutego gniazd ptasich z obiektów budowlanych lub terenów zieleni, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne;
- 3) zakaz chwytania, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 2, nie dotyczy:
  - a) chwytania na terenach zabudowanych przez podmioty upoważnione przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska zabłąkanych zwierząt i przemieszczania ich do miejsc regularnego przebywania,
  - b) chwytania zwierząt rannych i osłabionych w celu udzielenia im pomocy weterynaryjnej lub przemieszczania do ośrodków rehabilitacji zwierząt;
- 4) zakazy, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 1–4, 6 i 8–12 oraz ust. 2 i 3, nie dotyczą okazów gatunków, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. c, pozyskiwanych przez podmioty, które uzyskały zezwolenie regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na ich pozyskiwanie;
- 5) zakazy przetrzymywania, posiadania, zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny, a także wywożenia poza granicę państwa, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 6, 10 i 11, nie dotyczą okazów gatunków, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. c, pozyskanych na podstawie zezwolenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska;
- 6) zakazy przetrzymywania, posiadania, zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny, a także wywożenia poza granicę państwa, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 6, 10 i 11 oraz w § 7 pkt 4, 5 i 6, nie dotyczą okazów gatunków, pozyskanych poza granicą państwa i wwiezionych z zagranicy na podstawie zezwolenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oznaczonych symbolem (4) w załączniku nr 2 do rozporządzenia;
- 7) zakazy zbierania i posiadania okazów gatunków, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 6 oraz w § 8 ust. 1 pkt 5, nie dotyczą zbierania i przechowywania piór ptaków.

§ 10. W stosunku do gatunków zwierząt objętych ochroną ścisłą oraz częściową, o których mowa w lp. 1–476 i 478–589 w załączniku nr 1 oraz w lp. 1–202 w załączniku nr 2 do rozporządzenia stosuje się następujące sposoby ochrony:

- 1) inwentaryzowanie, ocena stanu zachowania, monitorowanie stanowisk, siedlisk, ostoi i populacji zwierząt oraz prowadzenie i udostępnianie baz danych dotyczących ich stanowisk i ostoi;
- 2) zabezpieczanie ostoi, stanowisk i siedlisk zwierząt przed zagrożeniami zewnętrznymi;
- 3) ustalanie stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania gatunków;
- 4) wykonywanie zabiegów ochronnych utrzymujących właściwy stan populacji lub siedlisk zwierząt polegających na:
  - a) renaturyzacji i odtwarzaniu siedlisk,
  - b) utrzymaniu lub odtwarzaniu właściwych dla gatunku stosunków wodnych,

- c) utrzymywaniu lub odtwarzaniu właściwego dla gatunku stanu gleby lub wody,
  - d) zapobieganiu sukcesji roślinnej przez wypas, koszenie, wycinanie drzew i krzewów oraz usuwaniu biomasy,
  - e) odtwarzaniu oraz zakładaniu nowych zadrzewień,
  - f) ochronie i odtwarzaniu zasobów martwego drewna i drzew z dziuplami w lasach i zadrzewieniach,
  - g) budowie sztucznych miejsc lęgowych, wodopojów,
  - h) dostosowaniu sposobów i terminów wykonywania prac agrotechnicznych, leśnych, rybackich, budowlanych (w tym hydrotechnicznych), remontowych i innych, tak aby zminimalizować ich wpływ na zwierzęta i ich siedliska,
  - i) tworzeniu i utrzymywaniu korytarzy ekologicznych,
  - j) zapewnianiu drożności cieków będących szlakami migracji, w tym budowie przepławek i kanałów, rozbiórce przeszkód oraz stałej konserwacji istniejących przepławek,
  - k) tworzeniu przejść dla zwierząt pod i nad drogami publicznymi oraz liniami kolejowymi,
  - l) regulacji liczebności populacji roślin, grzybów i zwierząt mających wpływ na gatunki objęte ochroną;
- 5) wspomaganie rozmnażania się gatunku na stanowiskach naturalnych;
  - 6) zabezpieczanie reprezentatywnej części populacji przez ochronę ex situ;
  - 7) zasilanie populacji dziko występujących przez wprowadzanie osobników z innych pobliskich stanowisk naturalnych lub z hodowli prowadzonej w ramach ochrony ex situ;
  - 8) przywracanie zwierząt z hodowli ex situ do środowiska przyrodniczego;
  - 9) przenoszenie zwierząt zagrożonych na nowe stanowiska;
  - 10) edukacja społeczeństwa w zakresie rozpoznawania gatunków objętych ochroną i sposobów ich ochrony;
  - 11) prowadzenie hodowli zwierząt wykorzystywanych do celów gospodarczych, w celu zmniejszenia presji wynikającej z pozyskania ich ze środowiska;
  - 12) kontrola pozyskania zwierząt gatunków objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane i związanych z tym skutków;
  - 13) promowanie technologii prac związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i wodnej, umożliwiających zachowanie stanowisk, siedlisk i ostoi gatunków objętych ochroną;
  - 14) uwzględnianie potrzeb gatunków przy planowaniu, zatwierdzaniu i realizowaniu masowych imprez plenerowych, rekreacyjnych i sportowych;
  - 15) realizacja programów ochrony poszczególnych gatunków.

§ 11. Do gatunków zwierząt określonych w:

- 1) załączniku nr 1 w lp.: 496, 511, 526, 528–533,
- 2) załączniku nr 2 w lp.: 53, 64, 69–71, 78, 84, 87–91, 203

– przepisy rozporządzenia stosuje się od dnia 1 marca 2015 r.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.³⁾

Minister Środowiska: *M.H. Grabowski*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. Nr 237, poz. 1419), które utraciło moc z dniem 2 października 2014 r. zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 13 lipca 2012 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 985).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Środowiska
z dnia 6 października 2014 r. (poz. 1348)

Załącznik nr 1

GATUNKI ZWIERZĄT OBJĘTE OCHRONĄ ŚCISŁĄ Z WYSZCZEGÓLNIENIEM
GATUNKÓW WYMAGAJĄCYCH OCHRONY CZYNNEJ

Lp.	Nazwa polska*		Nazwa naukowa*	Ochrona czynna
	SSAKI		MAMMALIA	
	PARZYSTOKOPYTNE		ARTIODACTYLA	
1.	kozica (1)		<i>Rupicapra rupicapra</i>	x
2.	żubr (1)		<i>Bison bonasus</i>	x
	DRAPIEŻNE		CARNIVORA	
3.	wilk (1)		<i>Canis lupus</i>	x
4.	żbik (1)		<i>Felis silvestris</i>	x
5.	ryś (1)		<i>Lynx lynx</i>	x
6.	tchórz stepowy (1)		<i>Mustela eversmanni</i>	
7.	norka europejska (1)		<i>Mustela lutreola</i>	
8.	niedźwiedź brunatny (1)		<i>Ursus arctos</i>	x
9.	foka szara (1)		<i>Halichoerus grypus</i>	
10.	foka obrączkowana (1)		<i>Phoca hispida</i>	
11.	foka pospolita (1)		<i>Phoca vitulina</i>	
	WALENIE		CETACEA	
12.	morświn (1)		<i>Phocoena phocoena</i>	x
13.	WALENIE – pozostałe gatunki (1)		CETACEA	
	NIETOPERZE		CHIROPTERA	
14.	podkowiec duży (1)(3)		<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	x
15.	podkowiec mały (1)(3)		<i>Rhinolophus hipposideros</i>	x
16.	mopek zachodni (1)(3)		<i>Barbastella barbastellus</i>	x
17.	mroczek pozłocisty (1)(3)		<i>Eptesicus nilssonii</i>	x
18.	mroczek późny (1)(3)		<i>Eptesicus serotinus</i>	x
19.	nocek Alkatoe (1)(3)		<i>Myotis alcathoe</i>	x
20.	nocek Bechsteina (1)(3)		<i>Myotis bechsteinii</i>	x
21.	nocek Brandta (1)(3)		<i>Myotis brandtii</i>	x
22.	nocek łydkowłosy (1)(3)		<i>Myotis dasycneme</i>	x
23.	nocek rudy (1)(3)		<i>Myotis daubentonii</i>	x
24.	nocek orzęsiony (1)(3)		<i>Myotis emarginatus</i>	x
25.	nocek duży (1)(3)		<i>Myotis myotis</i>	x

26.	nocek wąsatek	(1)(3)	<i>Myotis mystacinus</i>	x
27.	nocek Natterera	(1)(3)	<i>Myotis nattereri</i>	x
28.	nocek ostrouszny	(1)(3)	<i>Myotis oxygnathus</i>	x
29.	borowiec olbrzymi	(1)(3)	<i>Nyctalus lasiopterus</i>	
30.	borowiaczek	(1)(3)	<i>Nyctalus leisleri</i>	x
31.	borowiec wielki	(1)(3)	<i>Nyctalus noctula</i>	x
32.	karlik średni	(1)(3)	<i>Pipistrellus kuhlii</i>	x
33.	karlik większy	(1)(3)	<i>Pipistrellus nathusii</i>	x
34.	karlik malutki	(1)(3)	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	x
35.	karlik drobny	(1)(3)	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	x
36.	gacek brunatny	(1)(3)	<i>Plecotus auritus</i>	x
37.	gacek szary	(1)(3)	<i>Plecotus austriacus</i>	x
38.	mroczek posrebrzany	(1)(3)	<i>Vespertilio murinus</i>	x
	ZAJĄCOKSZTAŁTNE		LAGOMORPHA	
39.	bielak	(1)	<i>Lepus timidus</i>	
	GRYZONIE		RODENTIA	
40.	nornik śnieżny	(1)	<i>Chionomys nivalis</i>	
41.	darniówka tatrzańska	(1)	<i>Microtus tatricus</i>	
42.	chomik europejski	(1)	<i>Cricetus cricetus</i>	x
43.	smużka leśna	(1)	<i>Sicista betulina</i>	
44.	smużka stepowa	(1)	<i>Sicista subtilis</i>	
45.	koszatka	(1)	<i>Dryomys nitedula</i>	x
46.	żołądnica	(1)	<i>Eliomys quercinus</i>	x
47.	orzysznicza	(1)	<i>Muscardinus avellanarius</i>	
48.	świstak tatrzański	(1)	<i>Marmota marmota latirostris</i>	
49.	suseł moregowany	(1)	<i>Spermophilus citellus</i>	x
50.	suseł perełkowany	(1)	<i>Spermophilus suslicus</i>	x
	PTAKI		AVES	
	BLASZKODZIOBE		ANSERIFORMES	
51.	rożeniec	(2)	<i>Anas acuta</i>	x
52.	cyraneczka karolińska	(2)	<i>Anas carolinensis</i>	
53.	płaskonos	(2)	<i>Anas clypeata</i>	x
54.	cyranka modroskrzydła	(2)	<i>Anas discors</i>	
55.	świstun	(2)	<i>Anas penelope</i>	
56.	cyranka	(2)	<i>Anas querquedula</i>	x
57.	krakwa	(2)	<i>Anas strepera</i>	x
58.	gęś krótkodzioba	(2)	<i>Anser brachyrhynchus</i>	
59.	gęś mała	(2)	<i>Anser erythropus</i>	
60.	śnieżyca mała	(2)	<i>Anser rossii</i>	
61.	ogorzałka mała	(2)	<i>Aythya affinis</i>	
62.	czerniczka	(2)	<i>Aythya collaris</i>	
63.	ogorzałka	(2)	<i>Aythya marila</i>	

64.	podgorzałka	(2)	<i>Aythya nyroca</i>	x
65.	bernikla obrożna	(2)	<i>Branta bernicla</i>	
66.	bernikla białolica	(2)	<i>Branta leucopsis</i>	
67.	bernikla rdzawoszyja	(2)	<i>Branta ruficollis</i>	
68.	gągoł	(2)	<i>Bucephala clangula</i>	x
69.	lodówka	(2)	<i>Clangula hyemalis</i>	
70.	łabędź czarnodzioby	(2)	<i>Cygnus columbianus</i>	
71.	łabędź krzykliwy	(2)	<i>Cygnus cygnus</i>	
72.	łabędź niemy	(2)	<i>Cygnus olor</i>	
73.	kamieniuszka	(2)	<i>Histrionicus histrionicus</i>	
74.	markaczka amerykańska	(2)	<i>Melanitta americana</i>	
75.	uhła garbonosa	(2)	<i>Melanitta deglandi</i>	
76.	uhła	(2)	<i>Melanitta fusca</i>	
77.	markaczka	(2)	<i>Melanitta nigra</i>	
78.	bielaczek	(2)	<i>Mergellus albellus</i>	
79.	nurogęs	(2)	<i>Mergus merganser</i>	x
80.	szlachar	(2)	<i>Mergus serrator</i>	x
81.	helmiatka	(2)	<i>Netta rufina</i>	
82.	sterniczka	(2)	<i>Oxyura leucocephala</i>	
83.	birginiak	(2)	<i>Polysticta stelleri</i>	
84.	edredon	(2)(3)	<i>Somateria mollissima</i>	
85.	turkan	(2)	<i>Somateria spectabilis</i>	
86.	kazarka rdzawa	(2)	<i>Tadorna ferruginea</i>	
87.	ohar	(2)	<i>Tadorna tadorna</i>	x
	JERZYKOWE		APODIFORMES	
88.	jerzyk	(2)	<i>Apus apus</i>	x
89.	jerzyk alpejski	(2)	<i>Tachymarptis melba</i>	
	LELKOWE		CAPRIMULIGIFORMES	
90.	lelek	(2)	<i>Caprimulgus europaeus</i>	
	SIEWKOWE		CHARADRIIFORMES	
91.	kulon	(1)(3)	<i>Burhinus oedicephalus</i>	x
92.	sieweczka morska	(2)(3)	<i>Charadrius alexandrinus</i>	
93.	sieweczka rzeczna	(2)	<i>Charadrius dubius</i>	
94.	sieweczka obrożna	(2)(3)	<i>Charadrius hiaticula</i>	x
95.	sieweczka pustynna	(2)	<i>Charadrius leschenaultii</i>	
96.	sieweczka mongolska	(2)	<i>Charadrius mongolus</i>	
97.	mornel	(2)(3)	<i>Charadrius morinellus</i>	
98.	siewka złota	(2)	<i>Pluvialis apricaria</i>	
99.	siewka szara	(2)	<i>Pluvialis dominica</i>	
100.	siewka złotawa	(2)	<i>Pluvialis fulva</i>	
101.	siewnica	(2)	<i>Pluvialis squatarola</i>	
102.	czajka towarzyska	(2)	<i>Vanellus gregarius</i>	

103.	czajka stepowa	(2)	<i>Vanellus leucurus</i>	
104.	czajka	(2)	<i>Vanellus vanellus</i>	x
105.	żwirowiec stepowy	(2)	<i>Glareola nordmanni</i>	
106.	żwirowiec łąkowy	(2)	<i>Glareola pratincola</i>	
107.	pustynnik	(2)	<i>Syrrhaptes paradoxus</i>	
108.	ostrygojad	(2)(3)	<i>Haematopus ostralegus</i>	
109.	mewa cienkodzioba	(2)	<i>Chroicocephalus genei</i>	
110.	śmieszka	(2)	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	
111.	mewa mała	(2)(3)	<i>Hydrocoloeus minutus</i>	x
112.	mewa karaibska	(2)	<i>Larus atricilla</i>	
113.	mewa siwa	(2)	<i>Larus canus</i>	x
114.	mewa delawarska	(2)	<i>Larus delawarensis</i>	
115.	mewa żółtonoga	(2)	<i>Larus fuscus</i>	
116.	mewa polarna	(2)	<i>Larus glaucooides</i>	
117.	mewa blada	(2)	<i>Larus hyperboreus</i>	
118.	orlica	(2)	<i>Larus ichthyaetus</i>	
119.	mewa siodłata	(2)	<i>Larus marinus</i>	
120.	mewa czarnogłowa	(2)(3)	<i>Larus melanocephalus</i>	x
121.	mewa romańska	(2)	<i>Larus michahellis</i>	
122.	mewa periowa	(2)	<i>Larus pipixcan</i>	
123.	mewa modrodzioba	(2)	<i>Pagophila eburnea</i>	
124.	mewa różowa	(2)	<i>Rhodostethia rosea</i>	
125.	mewa trójpalczasta	(2)	<i>Rissa tridactyla</i>	
126.	mewa obroźna	(2)	<i>Xema sabini</i>	
127.	szczudłak	(2)(3)	<i>Himantopus himantopus</i>	
128.	szablodziób	(2)(3)	<i>Recurvirostra avosetta</i>	
129.	brodziec piskliwy	(2)(3)	<i>Actitis hypoleucos</i>	
130.	brodziec plamisty	(2)	<i>Actitis macularius</i>	
131.	kamusznik	(2)	<i>Arenaria interpres</i>	
132.	piaskowiec	(2)	<i>Calidris alba</i>	
133.	biegus zmienny	(2)(3)	<i>Calidris alpina</i>	x
134.	biegus długoskrzydły	(2)	<i>Calidris bairdii</i>	
135.	biegus rdzawy	(2)	<i>Calidris canutus</i>	
136.	biegus krzywodzioby	(2)	<i>Calidris ferruginea</i>	
137.	biegus białorzytny	(2)	<i>Calidris fuscicollis</i>	
138.	biegus morski	(2)	<i>Calidris maritima</i>	
139.	biegus arktyczny	(2)	<i>Calidris melanotos</i>	
140.	biegus malutki	(2)	<i>Calidris minuta</i>	
141.	biegus karłowaty	(2)	<i>Calidris minutilla</i>	
142.	biegus tundrowy	(2)	<i>Calidris pusilla</i>	
143.	biegus mały	(2)	<i>Calidris temminckii</i>	
144.	biegus wielki	(2)	<i>Calidris tenuirostris</i>	

145.	kszyk	(2)(3)	<i>Gallinago gallinago</i>	
146.	dubelt	(2)(3)	<i>Gallinago media</i>	
147.	biegus płaskodzioby	(2)	<i>Limicola falcinellus</i>	
148.	szlamiec długodzioby	(2)	<i>Limnodromus scolopaceus</i>	
149.	szlamnik	(2)	<i>Limosa lapponica</i>	
150.	rycyk	(2)(3)	<i>Limosa limosa</i>	x
151.	bekasik	(2)(3)	<i>Lymnocyptes minimus</i>	
152.	kulik wielki	(2)(3)	<i>Numenius arquata</i>	x
153.	kulik mniejszy	(2)	<i>Numenius phaeopus</i>	
154.	kulik cienkodzioby	(2)	<i>Numenius tenuirostris</i>	
155.	płatkonóg płaskodzioby	(2)	<i>Phalaropus fulicarius</i>	
156.	płatkonóg szydłodzioby	(2)	<i>Phalaropus lobatus</i>	
157.	batalion	(2)(3)	<i>Philomachus pugnax</i>	x
158.	brodziec śniady	(2)	<i>Tringa erythropus</i>	
159.	brodziec żółtonogi	(2)	<i>Tringa flavipes</i>	
160.	łączak	(2),3	<i>Tringa glareola</i>	x
161.	brodziec piegowaty	(2)	<i>Tringa melanoleuca</i>	
162.	kwokacz	(2)	<i>Tringa nebularia</i>	
163.	samotnik	(2)(3)	<i>Tringa ochropus</i>	x
164.	brodziec pławny	(2)(3)	<i>Tringa stagnatilis</i>	
165.	krwawodziób	(2)(3)	<i>Tringa totanus</i>	x
166.	biegus płowy	(2)	<i>Tryngites subruficollis</i>	
167.	terekia	(2)	<i>Xenus cinereus</i>	
168.	wyrzyk długosterny	(2)	<i>Stercorarius longicaudus</i>	
169.	wyrzyk ostrosterny	(2)	<i>Stercorarius parasiticus</i>	
170.	wyrzyk tęposterny	(2)	<i>Stercorarius pomarinus</i>	
171.	wyrzyk wielki	(2)	<i>Stercorarius skua</i>	
172.	rybitwa białowąsa	(2)(3)	<i>Chlidonias hybrida</i>	x
173.	rybitwa białoskrzydła	(2)(3)	<i>Chlidonias leucopterus</i>	x
174.	rybitwa czarna	(2)(3)	<i>Chlidonias niger</i>	x
175.	rybitwa krótkodzioba	(2)	<i>Gelochelidon nilotica</i>	
176.	rybitwa wielkodzioba	(2)	<i>Hydroprogne caspia</i>	
177.	rybitwa różowa	(2)	<i>Sterna dougallii</i>	
178.	rybitwa rzeczna	(2)(3)	<i>Sterna hirundo</i>	x
179.	rybitwa popielata	(2)(3)	<i>Sterna paradisaea</i>	x
180.	rybitwa czubata	(2)(3)	<i>Sterna sandvicensis</i>	x
181.	rybitwa białoczelna	(2)(3)	<i>Sternula albifrons</i>	x
182.	alka	(2)	<i>Alca torda</i>	
183.	alczyk	(2)	<i>Alle alle</i>	
184.	nurnik	(2)	<i>Cephus grylle</i>	
185.	maskonur	(2)	<i>Fratercula arctica</i>	
186.	nurzyk	(2)	<i>Uria aalge</i>	

187.	nurzyk polarny	(2)	<i>Uria lomvia</i>	
	BRODZĄCE		CICONIIFORMES	
188.	czapla purpurowa	(2)(3)	<i>Ardea purpurea</i>	
189.	czapla modronosa	(2)	<i>Ardeola ralloides</i>	
190.	bąk	(2)	<i>Botaurus stellaris</i>	
191.	czapla złotawa	(2)	<i>Bubulcus ibis</i>	
192.	czapla biała	(2)	<i>Egretta alba</i>	
193.	czapla nadobna	(2)(3)	<i>Egretta garzetta</i>	
194.	bączek	(2)	<i>Ixobrychus minutus</i>	x
195.	ślepowron	(2)(3)	<i>Nycticorax nycticorax</i>	x
196.	bocian biały	(2)	<i>Ciconia ciconia</i>	x
197.	bocian czarny	(2)(3)	<i>Ciconia nigra</i>	x
198.	warzęcha	(2)	<i>Platalea leucorodia</i>	
199.	ibis kasztanowaty	(2)	<i>Plegadis falcinellus</i>	
	GOŁĘBIOWE		COLUMBIFORMES	
200.	siniak	(2)	<i>Columba oenas</i>	
201.	sierpówka	(2)	<i>Streptopelia decaocto</i>	
202.	turkawka wschodnia	(2)	<i>Streptopelia orientalis</i>	
203.	turkawka	(2)	<i>Streptopelia turtur</i>	
204.	KRASKOWE		CORACIIFORMES	
205.	zimirdek	(2)	<i>Alcedo atthis</i>	
206.	rybaczek srokaty	(2)	<i>Ceryle rudis</i>	
207.	kraska	(2)(3)	<i>Coracias garrulus</i>	x
208.	żoła	(2)(3)	<i>Merops apiaster</i>	x
209.	dudek	(2)	<i>Upupa epops</i>	x
	KUKUŁKOWE		CUCULIFORMES	
210.	kukułka czubata	(2)	<i>Clamator glandarius</i>	
211.	kukułka	(2)	<i>Cuculus canorus</i>	
	SZPONIASTE		FALCONIFORMES	
212.	krogulec krótkonogi	(2)	<i>Accipiter brevipes</i>	
213.	jastrząb	(2)(3)	<i>Accipiter gentilis</i>	
214.	krogulec	(2)(3)	<i>Accipiter nisus</i>	
215.	sęp kasztanowaty	(2)	<i>Aegypius monachus</i>	
216.	orzeł przedni	(1)(3)	<i>Aquila chrysaetos</i>	x
217.	orlik grubodzioby	(1)(3)	<i>Aquila clanga</i>	x
218.	orzeł cesarski	(2)	<i>Aquila heliaca</i>	
219.	orzeł stepowy	(2)	<i>Aquila nipalensis</i>	
220.	orzełek	(1)(3)	<i>Aquila pennata</i>	x
221.	orlik krzykliwy	(2)(3)	<i>Aquila pomarina</i>	x
222.	myszolów	(2)(3)	<i>Buteo buteo</i>	
223.	myszolów włochaty	(2)	<i>Buteo lagopus</i>	
224.	kurhannik	(2)	<i>Buteo rufinus</i>	

225.	gadożer	(1)(3)	<i>Circaetus gallicus</i>	x
226.	błotniak stawowy	(2)(3)	<i>Circus aeruginosus</i>	x
227.	błotniak zbożowy	(2)(3)	<i>Circus cyaneus</i>	x
228.	błotniak stepowy	(2)	<i>Circus macrourus</i>	
229.	błotniak łąkowy	(2)(3)	<i>Circus pygargus</i>	x
230.	kaniuk	(2)	<i>Elanus caeruleus</i>	
231.	orłosep	(2)	<i>Gypaetus barbatus</i>	
232.	sep płowy	(2)	<i>Gyps fulvus</i>	
233.	bielik	(2)(3)	<i>Haliaeetus albicilla</i>	
234.	bielik wschodni	(2)	<i>Haliaeetus leucoryphus</i>	
235.	kania czarna	(2)(3)	<i>Milvus migrans</i>	x
236.	kania ruda	(2)(3)	<i>Milvus milvus</i>	x
237.	ścierwnik	(2)	<i>Neophron percnopterus</i>	
238.	trzmiełojad	(2)(3)	<i>Pernis apivorus</i>	
239.	raróg	(1)(3)	<i>Falco cherrug</i>	
240.	drzemlik	(2)	<i>Falco columbarius</i>	
241.	sokół skalny	(2)	<i>Falco eleonora</i>	
242.	pustułeczka	(2)	<i>Falco naumanni</i>	
243.	sokół wędrowny	(2)(3)	<i>Falco peregrinus</i>	x
244.	białozór	(2)	<i>Falco rusticolus</i>	
245.	kobuz	(2)(3)	<i>Falco subbuteo</i>	x
246.	pustułka	(2)	<i>Falco tinnunculus</i>	x
247.	kobczyk	(2)	<i>Falco vespertinus</i>	
248.	rybołów	(1)(3)	<i>Pandion haliaetus</i>	x
	GRZEBIĄCE		GALLIFORMES	
249.	przepiórka	(2)	<i>Coturnix coturnix</i>	
250.	pardwa mszarna	(2)	<i>Lagopus lagopus</i>	
251.	cietrzew	(1)(3)	<i>Tetrao tetrix</i>	x
252.	głuszec	(1)(3)	<i>Tetrao urogallus</i>	x
	NURY		GAVIIFORMES	
253.	nur białodzioby	(2)	<i>Gavia adamsii</i>	
254.	nur czarnoszyi	(2)	<i>Gavia arctica</i>	
255.	lodowiec	(2)	<i>Gavia immer</i>	
256.	nur rdzawoszyi	(2)	<i>Gavia stellata</i>	
	ŻURAWIOWE		GRUIFORMES	
257.	żuraw	(2)	<i>Grus grus</i>	
258.	żuraw stepowy	(2)	<i>Grus virgo</i>	
259.	hubara arabska	(2)	<i>Chlamydotis macqueenii</i>	
260.	derkacz	(2)	<i>Crex crex</i>	x
261.	kokoszka	(2)	<i>Gallinula chloropus</i>	
262.	zielonka	(2)	<i>Porzana parva</i>	
263.	kropiatka	(2)	<i>Porzana porzana</i>	x

264.	karliczka	(2)	<i>Porzana pusilla</i>	
265.	wodnik	(2)	<i>Rallus aquaticus</i>	
	DROPIE		OTIDIFORMES	
266.	drop	(2)(3)	<i>Otis tarda</i>	x
267.	strepet	(2)	<i>Tetrax tetrax</i>	
	WRÓBLOWE		PASSERIFORMES	
268.	raniuszek	(2)	<i>Aegithalos caudatus</i>	
269.	skowronek	(2)	<i>Alauda arvensis</i>	
270.	skowrończyk krótkopalcowy	(2)	<i>Calandrella brachydactyla</i>	
271.	górniczek	(2)	<i>Eremophila alpestris</i>	
272.	dzierlatka	(2)	<i>Galerida cristata</i>	
273.	lerka	(2)	<i>Lullula arborea</i>	
274.	kalandra szara	(2)	<i>Melanocorypha calandra</i>	
275.	kalandra białoskrzydła	(2)	<i>Melanocorypha leucoptera</i>	
276.	kalandra czarna	(2)	<i>Melanocorypha yeltoniensis</i>	
277.	jemiołuszka	(2)	<i>Bombycilla garrulus</i>	
278.	pełzacz ogrodowy	(2)	<i>Certhia brachydactyla</i>	
279.	pełzacz leśny	(2)	<i>Certhia familiaris</i>	
280.	pluszcz	(2)	<i>Cinclus cinclus</i>	
281.	czarnowron	(2)	<i>Corvus corone</i>	
282.	gawron – osobniki poza obszarem administracyjnym miast	(2)	<i>Corvus frugilegus</i>	
283.	kawka	(2)	<i>Corvus monedula</i>	
284.	sójka	(2)	<i>Garrulus glandarius</i>	
285.	orzechówka	(2)	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	
286.	sójka syberyjska	(2)	<i>Perisoreus infaustus</i>	
287.	wieszczyk	(2)	<i>Pyrrhocorax graculus</i>	
288.	poświerka	(2)	<i>Calcarius lapponicus</i>	
289.	trznadel złotawy	(2)	<i>Emberiza aureola</i>	
290.	potrzyszcz	(2)	<i>Emberiza calandra</i>	
291.	głuszek	(2)	<i>Emberiza cia</i>	
292.	cierlik	(2)	<i>Emberiza cirrus</i>	
293.	trznadel	(2)	<i>Emberiza citrinella</i>	
294.	ortolan	(2)	<i>Emberiza hortulana</i>	
295.	trznadel białołowy	(2)	<i>Emberiza leucocephalos</i>	
296.	trznadel czarnogłowy	(2)	<i>Emberiza melanocephala</i>	
297.	trznadelek	(2)	<i>Emberiza pusilla</i>	
298.	trznadel czubaty	(2)	<i>Emberiza rustica</i>	
299.	potrzos	(2)	<i>Emberiza schoeniclus</i>	
300.	makolągwa	(2)	<i>Carduelis cannabina</i>	
301.	szczygieł	(2)	<i>Carduelis carduelis</i>	

302.	osetnik	(2)	<i>Carduelis citrinella</i>	
303.	czeczotka	(2)	<i>Carduelis flammea</i>	
304.	rzepołuch	(2)	<i>Carduelis flavirostris</i>	
305.	czeczotka tundrowa	(2)	<i>Carduelis hornemanni</i>	
306.	czyż	(2)	<i>Carduelis spinus</i>	
307.	dziwonia	(2)	<i>Carpodacus erythrinus</i>	
308.	dzwoniec	(2)	<i>Chloris chloris</i>	
309.	grubodziób	(2)	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	
310.	zięba	(2)	<i>Fringilla coelebs</i>	
311.	jer	(2)	<i>Fringilla montifringilla</i>	
312.	junko	(2)	<i>Junco hyemalis</i>	
313.	krzyżodziób świerkowy	(2)	<i>Loxia curvirostra</i>	
314.	krzyżodziób modrzewiowy	(2)	<i>Loxia leucoptera</i>	
315.	krzyżodziób sosnowy	(2)	<i>Loxia pytyopsittacus</i>	
316.	łuskowiec	(2)	<i>Pinicola enucleator</i>	
317.	śnieguła	(2)	<i>Plectrophenax nivalis</i>	
318.	gil	(2)	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	
319.	kulczyk	(2)	<i>Serinus serinus</i>	
320.	jaskółka rudawa	(2)	<i>Cecropis daurica</i>	
321.	oknówka	(2)	<i>Delichon urbicum</i>	
322.	dymówka	(2)	<i>Hirundo rustica</i>	
323.	brzegówka	(2)	<i>Riparia riparia</i>	
324.	gąsiorek	(2)	<i>Lanius collurio</i>	
325.	srokosz	(2)	<i>Lanius excubitor</i>	
326.	dzierzba pustynna	(2)	<i>Lanius isabellinus</i>	
327.	dzierzba czarnoczelna	(2)(3)	<i>Lanius minor</i>	x
328.	dzierzba rudogłowa	(2)(3)	<i>Lanius senator</i>	x
329.	świergotek polny	(2)	<i>Anthus campestris</i>	
330.	świergotek rdzawogardły	(2)	<i>Anthus cervinus</i>	
331.	świergotek tundrowy	(2)	<i>Anthus gustavi</i>	
332.	świergotek tajgowy	(2)	<i>Anthus hodgsoni</i>	
333.	świergotek nadmorski	(2)	<i>Anthus petrosus</i>	
334.	świergotek łąkowy	(2)	<i>Anthus pratensis</i>	
335.	świergotek szponiasty	(2)	<i>Anthus richardi</i>	
336.	siwerniak	(2)	<i>Anthus spinoletta</i>	
337.	świergotek drzewny	(2)	<i>Anthus trivialis</i>	
338.	pliszka siwa	(2)	<i>Motacilla alba</i>	
339.	pliszka górską	(2)	<i>Motacilla cinerea</i>	
340.	pliszka cytrynowa	(2)(3)	<i>Motacilla citreola</i>	
341.	pliszka żółta	(2)	<i>Motacilla flava</i>	
342.	mucholówka białoszyja	(2)	<i>Ficedula albicollis</i>	

343.	mucholówka żałobna	(2)	<i>Ficedula hypoleuca</i>	
344.	mucholówka mała	(2)	<i>Ficedula parva</i>	
345.	mucholówka szara	(2)	<i>Muscicapa striata</i>	
346.	wilga	(2)	<i>Oriolus oriolus</i>	
347.	wąsatka	(2)	<i>Panurus biarmicus</i>	
348.	modraszka	(2)	<i>Cyanistes caeruleus</i>	
349.	sikora lazurowa	(2)	<i>Cyanistes cyanus</i>	
350.	czubotka	(2)	<i>Lophophanes cristatus</i>	
351.	bogatka	(2)	<i>Parus major</i>	
352.	sosnowka	(2)	<i>Periparus ater</i>	
353.	czarnogłówka	(2)	<i>Poecile montanus</i>	
354.	sikora uboga	(2)	<i>Poecile palustris</i>	
355.	śnieżka	(2)	<i>Montifringilla nivalis</i>	
356.	wróbel	(2)	<i>Passer domesticus</i>	x
357.	mazurek	(2)	<i>Passer montanus</i>	
358.	wróbel skalny	(2)	<i>Petronia petronia</i>	
359.	płochacz halny	(2)	<i>Prunella collaris</i>	
360.	pokrzywnica	(2)	<i>Prunella modularis</i>	
361.	płochacz syberyjski	(2)	<i>Prunella montanella</i>	
362.	remiz	(2)	<i>Remiz pendulinus</i>	
363.	kowalik	(2)	<i>Sitta europaea</i>	
364.	pasterz	(2)	<i>Pastor roseus</i>	
365.	szpak	(2)	<i>Sturnus vulgaris</i>	
366.	trzcinniczek kaspijski	(2)	<i>Acrocephalus agricola</i>	
367.	trzciniak	(2)	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	
368.	zaroślówka	(2)(3)	<i>Acrocephalus dumetorum</i>	
369.	tamaryszka	(2)	<i>Acrocephalus melanopogon</i>	
370.	wodniczka	(2)(3)	<i>Acrocephalus paludicola</i>	x
371.	łozówka	(2)	<i>Acrocephalus palustris</i>	
372.	rokitniczka	(2)	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	
373.	trzcinniczek	(2)	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	
374.	zaganiacz	(2)	<i>Hippolais icterina</i>	
375.	zaganiacz szczebiotliwy	(2)	<i>Hippolais polyglotta</i>	
376.	świerszczak melodyjny	(2)	<i>Locustella certhiola</i>	
377.	strumieniówka	(2)	<i>Locustella fluviatilis</i>	
378.	brzęczka	(2)	<i>Locustella luscinioides</i>	
379.	świerszczak	(2)	<i>Locustella naevia</i>	
380.	świstunka górską	(2)	<i>Phylloscopus bonelli</i>	
381.	świstunka północna	(2)	<i>Phylloscopus borealis</i>	
382.	pierwiosnek	(2)	<i>Phylloscopus collybita</i>	
383.	świstunka brunatna	(2)	<i>Phylloscopus fuscatus</i>	
384.	świstunka ałtajska	(2)	<i>Phylloscopus humei</i>	

385.	świstunka iberyjska	(2)	<i>Phylloscopus ibericus</i>	
386.	świstunka żółtawa	(2)	<i>Phylloscopus inornatus</i>	
387.	świstunka złotawa	(2)	<i>Phylloscopus proregulus</i>	
388.	świstunka grubodzioba	(2)	<i>Phylloscopus schwarzi</i>	
389.	świstunka leśna	(2)	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	
390.	wójcik	(2)(3)	<i>Phylloscopus trochiloides</i>	
391.	piecuszek	(2)	<i>Phylloscopus trochilus</i>	
392.	zniczek	(2)	<i>Regulus ignicapilla</i>	
393.	mysikrólik	(2)	<i>Regulus regulus</i>	
394.	kapturka	(2)	<i>Sylvia atricapilla</i>	
395.	gajówka	(2)	<i>Sylvia borin</i>	
396.	pokrzewka wąsata	(2)	<i>Sylvia cantillans</i>	
397.	cierniówka	(2)	<i>Sylvia communis</i>	
398.	piegża	(2)	<i>Sylvia curruca</i>	
399.	pokrzewka aksamitna	(2)	<i>Sylvia melanocephala</i>	
400.	jarzębatka	(2)	<i>Sylvia nisoria</i>	
401.	pomurnik	(2)(3)	<i>Tichodroma muraria</i>	
402.	strzyżyk	(2)	<i>Troglodytes troglodytes</i>	
403.	rudzik	(2)	<i>Erithacus rubecula</i>	
404.	drozd ciemny	(2)	<i>Geokichla sibirica</i>	
405.	słowik syberyjski	(2)	<i>Larvivora sibilans</i>	
406.	słowik szary	(2)	<i>Luscinia luscinia</i>	
407.	słowik rdzawy	(2)	<i>Luscinia megarhynchos</i>	
408.	podróżniczek	(2)	<i>Luscinia svecica</i>	
409.	nagórnik	(2)(3)	<i>Monticola saxatilis</i>	
410.	białorzytka pustynna	(2)	<i>Oenanthe deserti</i>	
411.	białorzytka rdzawa	(2)	<i>Oenanthe hispanica</i>	
412.	białorzytka płowa	(2)	<i>Oenanthe isabellina</i>	
413.	białorzytka	(2)	<i>Oenanthe oenanthe</i>	
414.	białorzytka pstra	(2)	<i>Oenanthe pleschanka</i>	
415.	kopciuszek	(2)	<i>Phoenicurus ochruros</i>	
416.	pleszka	(2)	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	
417.	kląskawka syberyjska	(2)	<i>Saxicola maurus</i>	
418.	pokląskwa	(2)	<i>Saxicola rubetra</i>	
419.	kląskawka	(2)	<i>Saxicola rubicola</i>	
420.	modraczek	(2)	<i>Tarsiger cyanurus</i>	
421.	drozd czarnogardły	(2)	<i>Turdus atrogularis</i>	
422.	drozd rdzawoskrzydły	(2)	<i>Turdus eunomus</i>	
423.	drożdżik	(2)	<i>Turdus iliacus</i>	
424.	kos	(2)	<i>Turdus merula</i>	
425.	drozd rdzawy	(2)	<i>Turdus naumanni</i>	
426.	drozd oliwkowy	(2)	<i>Turdus obscurus</i>	

427.	śpiewak	(2)	<i>Turdus philomelos</i>	
428.	kwiczoł	(2)	<i>Turdus pilaris</i>	
429.	drozd rdzawogardły	(2)	<i>Turdus ruficollis</i>	
430.	drozd obrożny	(2)	<i>Turdus torquatus</i>	
431.	paszkot	(2)	<i>Turdus viscivorus</i>	
432.	drozd pstry	(2)	<i>Zoothera dauma</i>	
433.	wireonek czerwonooki	(2)	<i>Vireo olivaceus</i>	
	PEŁNOPŁETWE		PELECANIFORMES	
434.	pelikan kędzierzawy	(2)	<i>Pelecanus crispus</i>	
435.	pelikan różowy	(2)	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	
436.	kormoran czubaty	(2)	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>	
437.	kormoran mały	(2)	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	
438.	głuptak	(2)	<i>Morus bassanus</i>	
	FLAMINGI		PHOENICOPTERIFORMES	
439.	flaming różowy	(2)	<i>Phoenicopterus roseus</i>	
	DZIĘCIOŁOWE		PICIFORMES	
440.	dzięcioł białogrzbiety	(2)(3)	<i>Dendrocopos leucotos</i>	x
441.	dzięcioł duży	(2)	<i>Dendrocopos major</i>	
442.	dzięcioł średni	(2)	<i>Dendrocopos medius</i>	x
443.	dzięciołek	(2)	<i>Dendrocopos minor</i>	
444.	dzięcioł białoszyi	(2)	<i>Dendrocopos syriacus</i>	
445.	dzięcioł czarny	(2)	<i>Dryocopus martius</i>	x
446.	krętogłów	(2)	<i>Jynx torquilla</i>	
447.	dzięcioł trójpalczasty	(2)(3)	<i>Picoides tridactylus</i>	x
448.	dzięcioł zielonosiwy	(2)	<i>Picus canus</i>	x
449.	dzięcioł zielony	(2)	<i>Picus viridis</i>	x
	PERKOZY		PODICIPEDIFORMES	
450.	perkoz rogaty	(2)	<i>Podiceps auritus</i>	
451.	perkoz dwuczuby	(2)	<i>Podiceps cristatus</i>	
452.	perkoz rdzawoszyi	(2)	<i>Podiceps grisegena</i>	
453.	zausznik	(2)	<i>Podiceps nigricollis</i>	
454.	perkoz grubodzioby	(2)	<i>Podilymbus podiceps</i>	
455.	perkozek	(2)	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	
	RURKONOSE		PROCELLARIIFORMES	
456.	nawałnik burzowy	(2)	<i>Hydrobates pelagicus</i>	
457.	oceannik żółtopłetwy	(2)	<i>Oceanites oceanicus</i>	
458.	nawałnik duży	(2)	<i>Oceanodroma leucorhoa</i>	
459.	burzyk żółtodzioby	(2)	<i>Calonectris diomedea</i>	
460.	fulmar	(2)	<i>Fulmarus glacialis</i>	
461.	burzyk szary	(2)	<i>Puffinus griseus</i>	
462.	burzyk balearski	(2)	<i>Puffinus mauretanicus</i>	
463.	burzyk północny	(2)	<i>Puffinus puffinus</i>	

	SOWY		STRIGIFORMES	
464.	włochatka	(2)(3)	<i>Aegolius funereus</i>	x
465.	uszatka błotna	(2)(3)	<i>Asio flammeus</i>	x
466.	uszatka	(2)	<i>Asio otus</i>	
467.	pójdzka	(2)(3)	<i>Athene noctua</i>	x
468.	puchacz	(2)(3)	<i>Bubo bubo</i>	x
469.	sowa śnieżna	(2)	<i>Bubo scandiacus</i>	
470.	sóweczka	(2)(3)	<i>Glaucidium passerinum</i>	x
471.	syczek	(1)(3)	<i>Otus scops</i>	
472.	puszczyk	(2)	<i>Strix aluco</i>	
473.	puszczyk mszarny	(2)(3)	<i>Strix nebulosa</i>	x
474.	puszczyk uralcki	(2)(3)	<i>Strix uralensis</i>	
475.	sowa jarzębata	(2)	<i>Surnia ulula</i>	
476.	płomykówka	(2)(3)	<i>Tyto alba</i>	x
	inne gatunki ptaków			
477.	Pozostałe gatunki ptaków (inne niż: gatunki łowne, gatunki objęte ochroną częściową oraz wymienione w lp. 51-476 gatunki objęte ochroną ścisłą) występujące naturalnie na terytorium państw Unii Europejskiej, przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej			
	GADY		REPTILIA	
	ŁUSKONOŚNE		SQUAMATA	
478.	gniewosz plamisty	(1)	<i>Coronella austriaca</i>	x
479.	zaskroniec rybołów	(1)	<i>Natrix tessellata</i>	
480.	wąż Eskulapa	(1)	<i>Zamenis longissimus (Elaphe longissima)</i>	x
481.	jaszczurka zielona	(1)	<i>Lacerta viridis</i>	
	ŻÓŁWIE		TESTUDINATA	
482.	żółw błotny	(1)	<i>Emys orbicularis</i>	x
	PŁAZY		AMPHIBIA	
	PŁAZY BEZOGONOWE		ANURA	
483.	kumak nizinny	(1)	<i>Bombina bombina</i>	x
484.	kumak górski	(1)	<i>Bombina variegata</i>	x
485.	ropucha paskówka	(1)	<i>Epidalea calamita (Bufo calamita)</i>	
486.	ropucha zielona	(1)	<i>Pseudepidalea viridis (Bufo viridis)</i>	
487.	rzekotka drzewna	(1)	<i>Hyla arborea</i>	x
488.	grzebiuszka ziemna	(1)	<i>Pelobates fuscus</i>	

489.	żaba moczarowa	(1)	<i>Rana arvalis</i>	
490.	żaba zwinka	(1)	<i>Rana dalmatina</i>	
	PŁAZY OGONIASTE		CAUDATA	
491.	traszka karpacka	(1)	<i>Lissotriton montandoni</i> (<i>Triturus montandoni</i>)	x
492.	traszka grzebieniasta	(1)	<i>Triturus cristatus</i>	x
	RYBY PROMIENIOPLETWE		ACTINOPTERYGII	
	JESIOTROKSZTAŁTNE		ACIPENSERIFORMES	
493.	jesiotr zachodni	(1)	<i>Acipenser sturio</i>	x
	KARPIOKSZTAŁTNE		CYPRINIFORMES	
494.	koza złotawa		<i>Sabanejewia aurata</i>	
495.	strzebla błotna		<i>Eupallasella percunurus</i> (<i>Rhynchocypris percunurus</i>)	x
	ŁOSOSIOKSZTAŁTNE		SALMONIFORMES	
496.	głowacica – osobniki występujące w dorzeczu Dunaju		<i>Hucho hucho</i>	
	RYBY CEFALASPIDOKSZTAŁTNE		CEPHALASPIDOMORPHI	
	**		PETROMYZONTIFORMES	
497.	minóg morski		<i>Petromyzon marinus</i>	x
	MAŁŻE		BIVALVIA	
	**		VENEROIDA	
498.	gałeczka żeberkowana		<i>Sphaerium solidum</i>	
	**		UNIONOIDEA	
499.	perłoródka rzeczna		<i>Margaritifera margaritifera</i>	x
500.	skójka gruboskorupowa	(1)	<i>Unio crassus</i>	x
	ŚLIMAKI		GASTROPODA	
	**		NEOTAENIOGLOSSA	
501.	niepozorka ojcowiska		<i>Falniowska neglectissima</i>	
	PŁUCODYSZNE		PULMONATA	
502.	poczwarówka pagórkowa		<i>Granaria frumentum</i>	
503.	świdrzyk łamliwy		<i>Balea perversa</i>	
504.	świdrzyk ozdobny		<i>Charpentieria ornata</i>	x
505.	świdrzyk śląski		<i>Cochlodina costata</i>	
506.	świdrzyk kasztanowaty		<i>Macrogastera badia</i>	
507.	świdrzyk siedmiogrodzki		<i>Vestia elata</i>	
508.	ślimak tatrzański		<i>Faustina cingulillum</i> (<i>Chilostoma cingulillum</i>)	
509.	ślimak Rossmasslera		<i>Faustina rossmaessleri</i> (<i>Chilostoma rossmaessleri</i>)	
510.	ślimak obrzeżony		<i>Helicodonta obvoluta</i>	
511.	**	(1)	<i>Caseolus calculus</i>	
512.	ślimak żeberkowany		<i>Helicopsis striata</i>	

513.	poczwarówka pagoda		<i>Pagodulina pagodula</i>	
514.	szklarka podziemna		<i>Mediterranea inopinata</i> (<i>Oxychilus inopinatus</i>)	
515.	zateczek łamliwy	(1)	<i>Anisus vorticulus</i>	
516.	poczwarówka kolumienka		<i>Columella columella</i>	
517.	poczwarówka górską		<i>Pupilla alpicola</i>	
518.	poczwarówka zębata		<i>Truncatellina claustralis</i>	
519.	poczwarówka zwięzona		<i>Vertigo angustior</i>	
520.	poczwarówka północna		<i>Vertigo arctica</i>	
521.	poczwarówka jajowata		<i>Vertigo moulinsiana</i>	
	PAJĘCZAKI		ARACHNIDA	
	PAJĄKI		ARANEAE	
522.	gryziel zachodni		<i>Atypus affinis</i>	
523.	gryziel stepowy		<i>Atypus muralis</i>	
524.	gryziel tapetnik		<i>Atypus piceus</i>	
525.	**		<i>Mughiphantes pulcher</i> (<i>Leptyphantes pulcher</i>)	
526.	**		<i>Agroeca dentigera</i>	
527.	strojniś nadobny		<i>Philaeus chrysops</i>	
	KOSARZE (ŁABUŃCE)		OPILIONES	
528.	**		<i>Siro carpaticus</i>	
	ZALESZCZOTKI		PSEUDOSCORPIONIDA	
529.	**		<i>Neobisium polonicum</i>	
	SKRZELONOZI		BRANCHIOPODA	
	**		ANOSTRACA	
530.	skrzeloptywka bagienna		<i>Branchinecta paludosa</i>	x
531.	**		<i>Chirocephalus diaphanus</i>	
532.	**		<i>Pristicephalus shadini</i> (<i>Chirocephalus shadini</i>)	
533.	**		<i>Streptocephalus torvicornis</i>	
	OWADY		INSECTA	
	CHRZĄSZCZE		COLEOPTERA	
534.	ponurek Schneidera		<i>Boros schneideri</i>	
535.	bogatek wspaniały	(1)	<i>Buprestis splendens</i>	
536.	tęcznik ziarenkowaty (liszkarz ziarenkowaty)		<i>Calosoma investigator</i>	
537.	tęcznik marszczony (liszkarz marszczony)		<i>Calosoma reticulatum</i>	
538.	biegacz Bessera		<i>Carabus besseri</i>	
539.	biegacz Fabrycjusza		<i>Carabus fabricii</i>	
540.	biegacz urozmaicony	(1)	<i>Carabus variolosus</i>	
541.	biegacz Zawadzkiego	(1)	<i>Carabus zawadzki</i>	
542.	kozióróg dębosz	(1)	<i>Cerambyx cerdo</i>	x

543.	średzinka		<i>Mesosa myops</i>	
544.	sichrawa karpacka	(1)	<i>Pseudogaurotina excellens</i>	x
545.	nadobnica alpejska	(1)	<i>Rosalia alpina</i>	x
546.	zgniotek cynobrowy	(1)	<i>Cucujus cinnaberinnus</i>	
547.	zgniotek szkarłatny		<i>Cucujus haematodes</i>	
548.	plywak szerokobrzązek	(1)	<i>Dytiscus latissimus</i>	
549.	kreślinek nizinny	(1)	<i>Graphoderus bilineatus</i>	
550.	**		<i>Bolbelasmus unicornis</i>	
551.	krawiec głowacz		<i>Lethrus apterus</i>	
552.	konarek tajgowy	(1)	<i>Phryganophilus ruficollis</i>	
553.	rozmiarz kolweński	(1)	<i>Pytho kolwensis</i>	
554.	zagłębek bruzdkowany	(1)	<i>Rhysodes sulcatus</i>	
555.	pachnica dębowa	(1)	<i>Osmoderma eremita</i>	x
556.	** – pozostałe gatunki z rodzaju pachnica	(1)	<i>Osmoderma spp.</i>	x
557.	pogrzybica Mannerheima		<i>Oxyporus mannerheimii</i>	
	PLUSKWIAKI		HEMIPTERA	
558.	piewik podolski		<i>Cicadetta podolica</i>	
	BŁONKOSKRZYDŁE		HYMENOPTERA	
559.	zadrzechnia czarnoroga		<i>Xylocopa valga</i>	
	MOTYLE		LEPIDOPTERA	
560.	krasopani hera		<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	
561.	barczatka kataks	(1)	<i>Eriogaster catax</i>	
562.	czerwończyk nieparek	(1)	<i>Lycaena dispar</i>	
563.	czerwończyk fioletek	(1)	<i>Lycaena helle</i>	
564.	modraszek arion	(1)	<i>Maculinea arion</i>	x
565.	modraszek nausitous	(1)	<i>Maculinea nausithous</i>	x
566.	modraszek telejus	(1)	<i>Maculinea telejus</i>	x
567.	modraszek eroides	(1)	<i>Polyommatus eroides</i>	x
568.	modraszek gniady		<i>Polyommatus ripartii</i>	x
569.	ksylomka strix	(1)	<i>Xylomoia strix</i>	
570.	strzępotek hero	(1)	<i>Coenonympha hero</i>	
571.	strzępotek edypus	(1)	<i>Coenonympha oedippus</i>	
572.	górówka sudecka	(1)	<i>Erebia sudetica</i>	
573.	przeplatka aurinia		<i>Euphydryas aurinia</i>	x
574.	przeplatka maturalna	(1)	<i>Euphydryas maturalna</i>	
575.	osadnik wielkooki	(1)	<i>Lopinga achine</i>	
576.	niepylak apollo	(1)	<i>Parnassius apollo</i>	x
577.	niepylak mnemosyna	(1)	<i>Parnassius mnemosyne</i>	x
578.	postojak wiesiołkowiec	(1)	<i>Proserpinus proserpina</i>	
	MODLISZKI		MANTODEA	
579.	modliszka zwyczajna		<i>Mantis religiosa</i>	

	WAŻKI	ODONATA	
580.	żagnica północna	<i>Aeshna caerulea</i>	
581.	żagnica zielona (1)	<i>Aeshna viridis</i>	
582.	trzepla zielona (1)	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	
583.	załotka białooczelną (1)	<i>Leucorrhinia albifrons</i>	
584.	załotka spłaszczone (1)	<i>Leucorrhinia caudalis</i>	
585.	załotka większa (1)	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	
586.	lątka ozdobna	<i>Coenagrion ornatum</i>	
587.	iglica mała	<i>Nehalennia speciosa</i>	x
	PROSTOSKRZYDŁE	ORTHOPTERA	
588.	** (1)	<i>Isophya stysi</i>	
589.	stepówka	<i>Gampsocleis glabra</i>	

Objaśnienia:

* Gatunki zwierząt zostały pogrupowane w wyższe jednostki systematyczne w ten sposób, że:

- wielkimi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **GROMAD**,
- wielkimi literami, czcionką zwykłą wyróżniono nazwy RZĘDÓW,
- nazwy naukowe gatunków wyróżniono czcionką pochyłą.

** – brak polskiej nazwy gatunkowej lub rzędu.

(1) – gatunek, którego dotyczy zakaz, o którym mowa w § 6 ust. 2.

(2) – gatunek, którego dotyczy zakaz, o którym mowa w § 6 ust. 3.

(3) – gatunek, którego dotyczy zakaz, o którym mowa w § 6 ust. 4.

GATUNKI ZWIERZĄT OBJĘTE OCHRONĄ CZĘŚCIOWĄ

Lp.	Nazwa polska*	Nazwa naukowa*
	SSAKI	MAMMALIA
	DRAPIEŻNE	CARNIVORA
1.	gronostaj (1)	<i>Mustela erminea</i>
2.	łasica (1)	<i>Mustela nivalis</i>
3.	wydra (1)	<i>Lutra lutra</i>
	JEŻOKSZTAŁTNE	ERINACEOMORPHA
4.	jeżowate – wszystkie gatunki (1)	<i>Erinaceidae</i>
	GRYZONIE	RODENTIA
5.	bóbr europejski (1)	<i>Castor fiber</i>
6.	karczownik mniejszy – osobniki znajdujące się poza terenem ogrodów, upraw ogrodniczych, szkółek leśnych	<i>Arvicola scherman</i>
7.	karczownik ziemnowodny – osobniki znajdujące się poza terenem ogrodów, upraw ogrodniczych, szkółek leśnych	<i>Arvicola amphibius</i>
8.	badylarka	<i>Micromys minutus</i>
9.	mysz zaroślowa	<i>Apodemus sylvaticus</i>
10.	mysz zielna (m. małooka)	<i>Apodemus uralensis</i>
11.	wiewiórka pospolita (1)	<i>Sciurus vulgaris</i>
12.	popielica (1)	<i>Glis glis</i>
	RYJÓWKOKSZTAŁTNE	SORICOMORPHA
13.	ryjówkowate – wszystkie gatunki (1)	<i>Soricidae</i>
14.	kret – osobniki znajdujące się poza terenem ogrodów, upraw ogrodniczych, szkółek leśnych, trawiastych lotnisk, ziemnych konstrukcji hydrotechnicznych oraz obiektów sportowych (1)	<i>Talpa europaea</i>
	PTAKI	AVES
	SIEWKOWE	CHARADRIIFORMES
15.	mewa srebrzysta (2)	<i>Larus argentatus</i>
16.	mewa białogłowa (2)	<i>Larus cachinnans</i>
	BRODZĄCE	CICONIIFORMES
17.	czapla siwa (2)	<i>Ardea cinerea</i>
	GOŁĘBIOWE	COLUMBIFORMES
18.	gołąb miejski (2)	<i>Columba livia forma urbana</i>
	WRÓBLOWE	PASSERIFORMES
19.	kruk (2)	<i>Corvus corax</i>

20.	wrona siwa	(2)	<i>Corvus cornix</i>
21.	sroka	(2)	<i>Pica pica</i>
22.	gawron – osobniki w obszarze administracyjnym miast	(2)	<i>Corvus frugilegus</i>
	PEŁNOPŁETWE		PELECANIFORMES
23.	kormoran	(2)	<i>Phalacrocorax carbo</i>
	GADY		REPTILIA
	ŁUSKONOSNE		SQUAMATA
24.	padalec zwyczajny	(1)	<i>Anguis fragilis</i>
25.	zaskroniec zwyczajny	(1)	<i>Natrix natrix</i>
26.	jaszczurka zwinka	(1)	<i>Lacerta agilis</i>
27.	jaszczurka żyworodna	(1)	<i>Zootoca vivipara</i>
28.	żmija zygzakowata	(1)	<i>Vipera berus</i>
		(4)	
	PŁAZY		AMPHIBIA
	PŁAZY BEZOGONOWE		ANURA
29.	ropucha szara	(1)	<i>Bufo bufo</i>
30.	żaba wodna	(1)	<i>Pelophylax esculentus (Rana esculenta)</i>
		(4)	
31.	żaba jeziorkowa	(1)	<i>Pelophylax lessonae (Rana lessonae)</i>
		(4)	
32.	żaba śmieszka	(1)	<i>Pelophylax ridibundus (Rana ridibunda)</i>
		(4)	
33.	żaba trawna	(1)	<i>Rana temporaria</i>
	PŁAZY OGONIASTE		CAUDATA
34.	traszka zwyczajna	(1)	<i>Lissotriton vulgaris (Triturus vulgaris)</i>
35.	traszka górską	(1)	<i>Ichthyosaura alpestris (Triturus alpestris)</i>
36.	salamandra plamista	(1)	<i>Salamandra salamandra</i>
	RYBY PROMIENIOPŁETWE		ACTINOPTERYGII
	ŚLEDZIOKSZTAŁTNE		CLUPEIFORMES
37.	aloza		<i>Alosa alosa</i>
38.	parposz		<i>Alosa fallax</i>
	KARPIOKSZTAŁTNE		CYPRINIFORMES
39.	śliz pospolity		<i>Barbatula barbatula</i>
40.	koza dunajska		<i>Cobitis elongatoides</i>
41.	koza pospolita		<i>Cobitis taenia</i>
42.	piskorz		<i>Misgurnus fossilis</i>
	KARPIENCOKSZTAŁTNE		CYPRINODONTIFORMES
43.	piekielnica		<i>Alburnoides bipunctatus</i>
44.	brzanka		<i>Barbus peloponnesius (B. carpathicus, B. meridionalis)</i>
45.	ciosa – osobniki poza populacją Zalewu Wiślanego		<i>Pelecus cultratus</i>
46.	różanka		<i>Rhodeus sericeus</i>
47.	kiełb białopłetwy		<i>Romanogobio albipinnatus (Gobio)</i>

		<i>albipinnatus</i>)
48.	kiełb Kesslera	<i>Romanogobio kessleri</i> (<i>Gobio kessleri</i>)
	CIERNIKOKSZTAŁTNE	GASTEROSTEIFORMES
49.	pocierniec	<i>Spinachia spinachia</i>
	OKONIOKSZTAŁTNE	PERCIFORMES
50.	babka czarnoplamka	<i>Gobiusculus flavescens</i>
51.	babka piaskowa	<i>Pomatoschistus microps</i>
52.	babka mała	<i>Pomatoschistus minutus</i>
53.	taśmiak długi	<i>Lumpenus lampretaeformis</i>
	IGLICZNIOKSZTAŁTNE	SYNGNATHIFORMES
54.	wężynka	<i>Nerophis ophidion</i>
55.	iglicznia	<i>Syngnathus typhle</i>
	SKORPENOKSZTAŁTNE	SCORPAENIFORMES
56.	głowacz białopłetwy	<i>Cottus gobio</i>
57.	głowacz przęgopłetwy	<i>Cottus poecilopus</i>
58.	kur rogacz	<i>Myoxocephalus quadricornis</i>
59.	dennik	<i>Liparis liparis</i>
	RYBY CEFALASPIDOKSZTAŁTNE	CEPHALASPIDOMORPHI
	MINOGOKSZTAŁTNE	PETROMYZONTIFORMES
60.	minóg ukraiński	<i>Eudontomyzon mariae</i>
61.	minóg rzeczny	<i>Lampetra fluviatilis</i>
62.	minóg strumieniowy	<i>Lampetra planeri</i>
	MAŁŻE	BIVALVIA
	**	VENEROIDA
63.	galeczka rzeczna	<i>Sphaerium rivicola</i>
64.	grozdkówka głębinowa	<i>Pisidium conventus</i>
	**	UNIONOIDEA
65.	szczeżuja wielka	<i>Anodonta cygnea</i>
66.	szczeżuja spłaszczona	<i>Pseudoanodonta complanata</i>
	ŚLIMAKI	GASTROPODA
	**	ARCHITAENIOGLOSSA
67.	igliczek karpacki	<i>Acicula parcelineata</i>
	**	ECTOBRANCHIA
68.	zawójka rzeczna	<i>Borysthenia naticina</i>
	**	NEOTAENIOGLOSSA
69.	źródlarka czerwona	<i>Bythinella metarubra</i>
70.	źródlarka żywiecka	<i>Bythinella zyvionteki</i>
71.	źródlarka Micherdzińskiego	<i>Bythinella micherdzinskii</i>
	PLUCODYSZNE	PULMONATA
72.	pomrowik mołdawski	<i>Deroceras moldavicum</i>
73.	ślimak ostrokrawędzisty	<i>Helicigona lapicida</i>
74.	ślimak żółtawy	<i>Helix lutescens</i>

75.	ślimak winniczek (4)	<i>Helix pomatia</i>
76.	ślimak Bąkowskiego	<i>Petasina bakowskii (Trichia bakowskii)</i>
77.	ślimak Bielza	<i>Petasina bielzi (Trichia bielzi)</i>
78.	ślimak wielkozębny	<i>Perforatella dibothrion</i>
79.	śluziarka otulka	<i>Myxas glutinosa</i>
80.	pomrowiec nakrapiany	<i>Tandonia rustica</i>
81.	bursztynka piaskowa	<i>Quickella arenaria (Catinella arenaria)</i>
82.	poczwarówka Geyera	<i>Vertigo geyeri</i>
83.	poczwarówka zmienna	<i>Vertigo genesii</i>
	**	SACOGLOSSA
84.	alderia niepozorna	<i>Alderia modesta</i>
	PAJĘCZAKI	ARACHNIDA
	PAJĄKI	ARANEAE
85.	poskocz krasny	<i>Eresus cinnaberinus (Eresus niger, Eresus kollari)</i>
86.	**	<i>Bathypantes eumenis</i>
87.	**	<i>Ylenus arenarius</i>
	SKRZELONOZI	BRANCHIOPODA
	**	ANOSTRACA
88.	zadychra pospolita	<i>Branchipus schaefferi</i>
	**	SPINICAUDATA
89.	małżynka czteroroga	<i>Cyzicus tetracerus</i>
90.	**	<i>Lynceus brachyurus</i>
	PRZEKOPNICE	NOTOSTRACA
91.	przekopnica właściwa	<i>Triops cancriformis</i>
	PANCERZOWCE	MALACOSTRACA
	OBUNOZI	AMPHIPODA
92.	zmieraczek plażowy	<i>Talitrus saltator</i>
	DZIESIĘCIONOZI	DECAPODA
93.	rak rzeczny (szlachetny) (4)	<i>Astacus astacus</i>
94.	rak stawowy (śluzny) (4)	<i>Astacus leptodactylus</i>
	OWADY	INSECTA
	CHRZĄSZCZE	COLEOPTERA
95.	poraj	<i>Dicerca moesta</i>
96.	pysznik jodłowy	<i>Eurythyrea austriaca</i>
97.	pysznik dębowy	<i>Eurythyrea quercus</i>
98.	tęcznik dołkowany (liszkarz dołkowany)	<i>Calosoma auropunctatum</i>
99.	tęcznik mniejszy	<i>Calosoma inquisitor</i>
100.	tęcznik liszkarz	<i>Calosoma sycophanta</i>
101.	biegacz zielonozłoty	<i>Carabus auronitens</i>
102.	biegacz bagienny	<i>Carabus clathratus</i>
103.	biegacz wypukły	<i>Carabus convexus</i>
104.	biegacz skórzasty	<i>Carabus coriaceus</i>

105.	biegacz wspaniały	<i>Carabus excellens</i>
106.	biegacz gładki	<i>Carabus glabratus</i>
107.	biegacz pomarszczony	<i>Carabus intricatus</i>
108.	biegacz dołkowany	<i>Carabus irregularis</i>
109.	biegacz obrzeżony	<i>Carabus marginalis</i>
110.	biegacz Menetriesa	<i>Carabus menetriesi</i>
111.	biegacz szykowny	<i>Carabus nitens</i>
112.	biegacz karpacki	<i>Carabus obsoletus</i>
113.	biegacz problematyczny	<i>Carabus problematicus</i>
114.	biegacz stepowy	<i>Carabus scabriusculus</i>
115.	biegacz Scheidlera	<i>Carabus scheidleri</i>
116.	biegacz leśny	<i>Carabus sylvestris</i>
117.	biegacz transylwański	<i>Carabus transylvanicus</i>
118.	biegacz Ulricha	<i>Carabus ulrichii</i>
119.	dąbrowiec samotnik	<i>Akimerus schaefferi</i>
120.	kozióróg bukowiec	<i>Cerambyx scopolii</i>
121.	taraniec płowy	<i>Dorcadion fulvum</i>
122.	taraniec jedwabisty	<i>Dorcadion holosericeum</i>
123.	taraniec paskowany	<i>Dorcadion scopoli</i>
124.	zmorsznik olbrzymi	<i>Macroleptura thoracica</i>
125.	zmorsznik białowieski	<i>Stictoleptura variicornis</i>
126.	gracz borowy	<i>Tragosoma depsarium</i>
127.	jeziornica rdestnicowa	<i>Macrolea appendiculata</i>
128.	jeziornica rupiowa	<i>Macrolea mutica</i>
129.	pływak lapoński	<i>Dytiscus lapponicus</i>
130.	tęgosz rdzawy	<i>Elater ferrugineus</i>
131.	pilnicznik fiołkowy	<i>Limoniscus violaceus</i>
132.	dębosz	<i>Aesalus scarabaeoide</i>
133.	wynurt	<i>Ceruchus chrysomelinus</i>
134.	jelonek rogacz	<i>Lucanus cervus</i>
135.	wygonak	<i>Ochodaeus chrysomeloides</i>
136.	kwietnica okazała	<i>Protaetia aeruginosa</i>
137.	**	<i>Velleius dilatatus</i>
	BŁONKOSKRZYDŁE	HYMENOPTERA
138.	porobnica mularka	<i>Anthophora parietina</i>
139.	porobnica włochatka	<i>Anthophora plumipes</i>
140.	porobnica opylona	<i>Anthophora pubescens</i>
141.	trzmieł wielkooki	<i>Bombus confusus</i>
142.	trzmieł ozdobny	<i>Bombus distinguendus</i>
143.	trzmieł wyżynny	<i>Bombus elegans</i>
144.	trzmieł olbrzymi	<i>Bombus fragrans</i>
145.	trzmieł ogrodowy	<i>Bombus hortorum</i>
146.	trzmieł zmienny	<i>Bombus humilis</i>

147.	trzmieł parkowy	<i>Bombus hypnorum</i>
148.	trzmieł tajgowy	<i>Bombus jonellus</i>
149.	trzmieł stepowy	<i>Bombus laesus</i>
150.	trzmieł kamiennik	<i>Bombus lapidarius</i>
151.	trzmieł gajowy	<i>Bombus lucorum</i>
152.	trzmieł grzbietoplamy	<i>Bombus maculidorsis</i>
153.	trzmieł żółty	<i>Bombus muscorum</i>
154.	trzmieł rudy	<i>Bombus pascuorum</i>
155.	trzmieł rdzawoodwłokowy	<i>Bombus pomorum</i>
156.	trzmieł leśny	<i>Bombus pratorum</i>
157.	trzmieł pirenejski	<i>Bombus pyrenaeus</i>
158.	trzmieł rudonogi	<i>Bombus ruderarius</i>
159.	trzmieł ciemnopasy	<i>Bombus ruderatus</i>
160.	trzmieł czarnopaskowany	<i>Bombus schrencki</i>
161.	trzmieł wschodni	<i>Bombus semenoviellus</i>
162.	trzmieł żółtopasy	<i>Bombus sichelii</i>
163.	trzmieł różnobarwny	<i>Bombus soroeensis</i>
164.	trzmieł paskowany	<i>Bombus subterraneus</i>
165.	trzmieł rudoszary	<i>Bombus sylvarum</i>
166.	trzmieł ziemny	<i>Bombus terrestris</i>
167.	trzmieł szary	<i>Bombus veteranus</i>
168.	trzmieł sześćożębny	<i>Bombus wurfleini</i>
169.	rozrożka chabrowa	<i>Tetralonia dentata</i>
170.	zadrzechnia fioletowa	<i>Xylocopa violacea</i>
171.	mrówka północna (4)	<i>Formica aquilonia</i>
172.	mrówka smętnica (4)	<i>Formica lugubris</i>
173.	mrówka ómawa (4)	<i>Formica polyctena</i>
174.	mrówka łąkowa (4)	<i>Formica pratensis</i>
175.	mrówka rudnica (m. ruda) (4)	<i>Formica rufa</i>
176.	mrówka pniakowa (4)	<i>Formica truncorum</i>
	MOTYLE	LEPIDOPTERA
177.	modraszek alkon	<i>Maculinea alcon</i>
178.	modraszek Rebelę	<i>Maculinea rebeli</i>
179.	modraszek bagniczek	<i>Plebeius optilete</i>
180.	modraszek orion	<i>Scolitantides orion</i>
181.	wstęgówka bagienka	<i>Catocala pacta</i>
182.	dostojka akwilonaris	<i>Boloria aquilonaris</i>
183.	dostojka eunomia	<i>Boloria eunomia</i>
184.	skalnik bryzeida	<i>Chazara briseis</i>
185.	strzępotek soplaczek	<i>Coenonympha tullia</i>
186.	skalnik alcyona	<i>Hipparchia alcyone</i>
187.	skalnik driada	<i>Minois dryas</i>
188.	pasyn lucylla	<i>Neptis rivularis</i>

189.	mszarnik jutta		<i>Oeneis jutta</i>
190.	przestronnik titonus		<i>Pyronia tithonus</i>
191.	paź żeglarz		<i>Iphiclides podalirius</i>
192.	szlaczkoń szafraniec		<i>Colias myrmidone</i>
193.	szlaczkoń torfowiec		<i>Colias palaeno</i>
	WAŻKI		ODONATA
194.	żagnica torfowcowa		<i>Aeshna subarctica</i>
195.	łątka zielona		<i>Coenagrion armatum</i>
196.	szklarnik leśny		<i>Cordulegaster boltonii</i>
197.	miedziopiers górska		<i>Somatochlora alpestris</i>
198.	miedziopiers północna		<i>Somatochlora arctica</i>
199.	gadziogłówka żółtonoga	(1)	<i>Gomphus flavipes</i>
200.	straszka północna	(1)	<i>Sympecma paedisca</i>
	CHRUŚCIKI		TRICHOPTERA
201.	krynicznia wilgotka		<i>Crunoecia irrorata</i>
	SIODELKOWCE		CLITELLATA
	**		ARHYNCHOBDELLIDA
202.	pijawka lekarska	(4)	<i>Hirudo medicinalis</i>
	inne gatunki		
203.	gatunki wymienione w załączniku IV Dyrektywy Siedliskowej - inne niż gatunki objęte ochroną ścisłą na podstawie załącznika nr 1 do rozporządzenia oraz inne niż gatunki objęte ochroną częściową wymienione w lp. 1 – 202		

Objaśnienia

* Gatunki zwierząt zostały pogrupowane w wyższe jednostki systematyczne w ten sposób, że:

- wielkimi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **GROMAD**,
- wielkimi literami, czcionką zwykłą wyróżniono nazwy **RZĘDÓW**,
- nazwy naukowe gatunków wyróżniono czcionką pochylą.

** - brak nazwy polskiej.

(1) – gatunek, którego dotyczy zakaz, o którym mowa w § 6 ust. 2.

(2) – gatunek, którego dotyczy zakaz, o którym mowa w § 6 ust. 3.

(4) – gatunek, którego dotyczy odstępstwo, o którym mowa w § 9 pkt 6.

**GATUNKI ZWIERZĄT OBJĘTE OCHRONĄ CZĘŚCIOWĄ, KTÓRE MOGĄ BYĆ POZYSKIWANE, ORAZ SPOSOBY ICH
POZYSKIWANIA**

Lp.	Nazwa polska*	Nazwa naukowa*	Sposób pozyskiwania
	SSAKI	MAMMALIA	
	GRYZONIE	RODENTIA	
1.	bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	przez odstrzał z broni myśliwskiej lub chwytanie w pułapki żywołowne – w okresie od dnia 1 października do dnia 15 marca
	ŚLIMAKI	GASTROPODA	
	PŁUCODYSZNE	PULMONATA	
2.	ślimak winniczek	<i>Helix pomatia</i>	ręczny zbiór osobników – przez 30 dni łącznie w danym roku, w okresie od dnia 20 kwietnia do dnia 31 maja, przy czym: - w województwach: opolskim, śląskim, małopolskim, świętokrzyskim, podkarpackim i lubelskim – osobniki o średnicy muszli nie mniejszej niż 31 mm, - na pozostałych obszarach – niemniejszej niż 30 mm

Objaśnienia:

* Gatunki zwierząt zostały pogrupowane w wyższe jednostki systematyczne w ten sposób, że:

– wielkimi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **GROMAD**,

– wielkimi literami, czcionką zwykłą wyróżniono nazwy **RZĘDÓW**,

– nazwy naukowe gatunków wyróżniono czcionką pochyłą.

Załącznik nr 4

**GATUNKI ZWIERZĄT, WYMAGAJĄCE USTALENIA STREF OCHRONY, MIEJSC ROZRODU I REGULARNEGO PRZEBYWANIA
ORAZ WIELKOŚCI STREF OCHRONY**

Lp.	Nazwa polska*	Nazwa naukowa*	Strefy ochrony		Termin ochrony okresowej
			calorocznej	okresowej	
	SSAKI	MAMMALIA			
	DRAPIEŻNE	CARNIVORA			
1.	wilk	<i>Canis lupus</i>	-	miejsce rozrodu i obszar w promieniu do 500 m od tego miejsca	01.04 - 31.08
2.	ryś	<i>Lynx lynx</i>	-	miejsce rozrodu i obszar w promieniu do 500 m od tego miejsca	01.04 - 31.08
3.	niedźwiedź brunatny	<i>Ursus arctos</i>	-	miejsce gawrowania i obszar w promieniu do 500 m od tego miejsca	01.11 - 30.04
	NIETOPERZE	CHIROPTERA			
4.	wszystkie gatunki – zimowiska, w których w ciągu 3 ostatnich lat choć raz stwierdzono ponad 200 osobników		-	pomieszczenia i kryjówki zajmowane przez nietoperze	15.09 – 15.04
	GRYZONIE	RODENTIA			
5.	żołędnicza	<i>Eliomys quercinus</i>	wydziałenie leśne, w którym stwierdzono stanowisko, wraz ze starodrzewami w sąsiadujących wydziałeniach, o łącznej powierzchni		

				min. 25 ha; w przypadku braku starodrzewów w sąsiadujących wydzieleniach, strefa może być mniejsza		
	PTAKI	AVES				
	BLASZKODZIUBE	ANSERIFORMES				
6.	szlachar	<i>Mergus serrator</i>		zalesiona część wyspy, na której stwierdzono gniazdowanie	-	-
	GRZEBIĄCE	GALLIFORMES				
7.	cietrzew	<i>Tetrao tetrix</i>				01.02 - 31.08
					zwarty obszar wykorzystywany przez ptaki jako miejsce tokowania lub rozrodu wraz z obszarem w promieniu do 500 m od tego miejsca	
					obszar, na którym ptaki przebywają w okresie zimowym wraz z obszarem w promieniu do 200 metrów od niego	01.12 - 1.03
8.	głuszc	<i>Tetrao urogallus</i>		zwarty obszar wykorzystywany przez ptaki jako miejsce tokowania lub rozrodu wraz z obszarem w promieniu do 200 m od tego miejsca		01.02 - 31.08
					obszar w promieniu do 500 m od miejsca tokowania lub rozrodu	
					obszar, na którym ptaki przebywają w okresie zimowym wraz z obszarem w promieniu do 200 metrów od niego	01.12 - 1.03
	BRODZĄCE	CICONIIFORMES				
9.	ślepowron	<i>Nycticorax nycticorax</i>		kolonia lęgowa	-	-
10.	bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>		obszar w promieniu do 200 m od gniazda		15.03 - 31.08
	SZPONIASTE	FALCONIFORMES				

11.	bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>	obszar w promieniu do 200 m od gniazda	obszar w promieniu do 500 m od gniazda	01.01 - 31.07
12.	kania czarna	<i>Milvus migrans</i>	obszar w promieniu do 100 m od gniazda	obszar w promieniu do 500 m od gniazda	01.03 - 31.08
13.	kania ruda	<i>Milvus milvus</i>	obszar w promieniu do 100 m od gniazda	obszar w promieniu do 500 m od gniazda	01.03 - 31.08
14.	gadożer	<i>Circaetus gallicus</i>	obszar w promieniu do 200 m od gniazda	obszar w promieniu do 500 m od gniazda	01.03 - 30.09
15.	orlik krzykliwy	<i>Aquila pomarina</i>	obszar w promieniu do 100 m od gniazda	obszar w promieniu do 500 m od gniazda	01.03 - 31.08
16.	orlik grubodzioby	<i>Aquila clanga</i>	obszar w promieniu do 200 m od gniazda	obszar w promieniu do 500 m od gniazda	01.03 - 31.08
17.	orzeł przedni	<i>Aquila chrysaetos</i>	obszar w promieniu do 200 m od gniazda	obszar w promieniu do 500 m od gniazda	01.01 - 15.08
18.	orzełek	<i>Aquila pennata</i>	obszar w promieniu do 100 m od gniazda	obszar w promieniu do 500 m od gniazda	01.02 - 31.08
19.	rybołów	<i>Pandion haliaetus</i>	obszar w promieniu do 200 m od gniazda	obszar w promieniu do 500 m od gniazda	01.03 - 31.08
20.	raróg	<i>Falco cherrug</i>	obszar w promieniu do 200 m od gniazda	obszar w promieniu do 500 m od gniazda	01.01 - 31.07
21.	sokół wędrowny	<i>Falco peregrinus</i>	obszar w promieniu do 200 m od gniazda	obszar w promieniu do 500 m od gniazda	01.01 - 31.07
	SOWY	STRIGIFORMES			
22.	puchacz	<i>Bubo bubo</i>	obszar w promieniu do 200 m od gniazda	obszar w promieniu do 500 m od gniazda	01.01 - 31.07
23.	sóweczka	<i>Glaucidium passerinum</i>	obszar w promieniu do 50 m od gniazda	-	-
24.	puszczyk mszarny	<i>Strix nebulosa</i>	obszar w promieniu do 200 m od gniazda	obszar w promieniu do 500 m od gniazda	01.01 - 31.07
25.	włochatka	<i>Aegolius funereus</i>	obszar w promieniu do 50 m od gniazda	-	-

KRASKOWE	CORACIIFORMES			
26. kraska	<i>Coracias garrulus</i>	obszar w promieniu do 50 m od gniazda	-	-
GADY	REPTILIA			
LUSKONOŚNE	SQUAMATA			
27. gniewosz plamisty	<i>Coronella austriaca</i>	miejsca rozrodu i regularnego przebywania oraz obszar w promieniu do 100 m	-	
28. wąż Eskulapa	<i>Zamenis longissimus</i> (<i>Elaphe longissima</i>)	miejsca rozrodu i regularnego przebywania oraz obszar w promieniu do 200 m	miejsca rozrodu i regularnego przebywania oraz obszar w promieniu do 300 m	01.04-30.09
ŻÓŁWIE	TESTUDINATA			
29. żółw błotny	<i>Emys orbicularis</i>	miejsca rozrodu i regularnego przebywania oraz obszar w promieniu do 200 m	miejsca rozrodu i regularnego przebywania oraz obszar w promieniu do 500 m	01.03-30.09
OWADY	INSECTA			
WAŻKI	ODONATA			
30. iglica mała	<i>Nehalennia speciosa</i>	miejsca rozrodu i regularnego przebywania oraz obszar w promieniu do 100 m	-	-

Objaśnienia:

- * Gatunki zwierząt zostały pogrupowane w wyższe jednostki systematyczne w ten sposób, że:
  - wielkimi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **GROMAD**,
  - wielkimi literami, czcionką zwykłą wyróżniono nazwy **RZĘDÓW**,
  - nazwy naukowe gatunków wyróżniono czcionką pochylą.